

NL

QUINTERO

MASSSES

OSCAR MURILLO

02_02

28_04_2024

ELS WIELS WIE

INLEIDING

In deze tentoonstelling presenteert Oscar Murillo een cartografie van vloeibare, materiële en sonische massa in een totaalinstallatie. Deze installatie fungeert als een reflectie op tijd en de cyclische beweging van creatie en vernietiging, van scheppen en ongedaan maken, wat een centraal thema vormt binnen Murillo's multidisciplinaire praktijk.

Dit thema wordt helder weerspiegeld in Murillo's gedurfde benadering van schilderen, of zoals hij het zelf beschrijft, 'markeren', en zijn diepgaande toewijding aan materialiteit. Murillo's doeken worden gewelddadig beklad, gevouwen, aan elkaar genaaid en met vuil en stof besmeurd. Zo doen ze dienst als 'permanente archieven' die herinneringen aan het verleden zowel onthullen als bedekken.

Masses komt voort uit het punt waar Oscar Murillo zich nu bevindt, bijna tien jaar na het begin van zijn langlopende project *Frecuencias* en de pandemie die hem terugbracht naar zijn thuisdorp La Paila in Colombia. Tijdens zijn 'decennium van geografisch onderzoek' werkte hij op afgelegen plekken over de hele wereld en bracht hij talloze uren door op vliegtuigen en andere vervoermiddelen. Wat hem grondt, is zijn onwankelbare tekenpraktijk en zijn talent om altijd en overal een 'heilige studioruimte' te creëren, of dat nu op een tafeltje in een vliegtuig, een bureau in een hotel of een treinwagon is.

Na zijn recente verblijf in Colombia verschoof Murillo's aandacht opnieuw naar de natuur. Meer dan ooit tevoren gaat hij op zoek naar een begrip van de essentiële principes die zijn werk mee hebben vormgegeven – denk aan de sporen

van de tijd, het gewicht van de geschiedenis en het geroezemoes van dissonante stemmen. Een woordenlijst van geologische formaties die Murillo voorstelt, geeft ons inzicht in de krachten van de natuur, waarbij water en aarde botsen en complete landmassa's in beweging brengen. Het lexicon op de volgende pagina's biedt een subjectief, niet-hiërarchisch kader om de tentoonstelling te ervaren en benadrukt tegelijkertijd de verwevenheid van Murillo's werk met de natuur om ons heen. Want uiteindelijk is deze natuur de vruchtbare bodem, de 'levenschenkende, diepzwarte aarde', waaruit Murillo's werk en denken voortkomen.

Curatrice: Helena Kritis

OVER DE KUNSTENAAR

Oscar Murillo (geboren in 1986 in La Paila, Colombia) woont en werkt op verschillende locaties. Na zijn memorabele interventie in de thematentoonstelling *Het afwezige museum* in 2017 is WIELS trots om hem opnieuw te mogen uitnodigen met *Masses*. Murillo behaalde een BA in Fine Arts aan de University of Westminster in 2007 en een MA aan het Royal College of Art in Londen in 2012. In 2019 was Murillo een van de vier kunstenaars die gezamenlijk de prestigieuze Turner Prize in ontvangst mochten nemen. Enkele solotentoonstellingen zijn: Fundação de Serralves, Porto, Portugal (2023–24); Saint Louis Art Museum, VS (2022); KM21, Den Haag, Nederland; Fondazione Memmo, Rome, Italië; Museum of Art of the National University of Colombia, Bogotá

(allen 2021–22); Mori Art Museum, Tokio, Japan (2021); Aspen Art Museum, VS; Kunstverein in Hamburg, Duitsland (beide 2019–20); K11 Art Museum, Shanghai, China (2019); Haus der Kunst, München, Duitsland (2017–18); Yarat Contemporary Art Centre, Baku, Azerbeidzjan (2016–17); Performa 15, New York, VS (2015); The Mistake Room, Los Angeles, VS (2014) en South London Gallery, VK (2013).

Oscar Murillo, *meet me! Mr. Superman*, 2013–2015. Video still: Courtesy the artist. Copyright © Oscar Murillo.

older field, butte, cirque, cove, crater, crevice, chas
nyon, mesa, arroyo, barrow, bog, fen, bedrock, fault
ne, **blockfield [rotsblokkenveld]**, fault scarp, fold m

n, l *Een rotsblokkenveld of 'rotsenzee' is*
chij *een hellend oppervlak bedekt met grote*
dy, *zwerfkeien, meestal te vinden in regio's met*
rrac *een subpolair klimaat. Door herhaaldelijke*
oor, *bevriezing en ontdooiing breekt de bovenste*
nt, *laag van de rotsformatie af, waardoor er een*
ddl *massa kleinere, hoekige rotsblokken ontstaat.*

ke, ' Murillo's installaties dompelen bezoekers onder
nk in een zorgvuldig gechoreografeerde spanning
sis, tussen schijnbare tegenstellingen, zoals werk en
rtec vrije tijd, productie en consumptie, materie en
d, c transcendentie. Deze spanning wordt helemaal
chij duidelijk wanneer je de indrukwekkende
ld, c kerkbanken en de massageproduceerde **plastic**
sh, **tuinstoelen** tegenkomt, die verspreid staan over
mp de twee galerijen. Dit soort stoel wordt ook wel
rd, de 'Monobloc'-stoel genoemd, omdat ze van één
ng stuk plastic zijn gemaakt. Ze zijn goedkoop
rst, en makkelijk te vinden, en zijn zo de perfecte
lde democratische stoel, zoals het wijdverspreide
elt, gebruik ervan bewijst. De willekeurige opstelling
ntl suggereert een informele, tijdelijke sociale
et, bijeenkomst, en de lege stoelen nodigen de
anr bezoeker uit om deel te nemen.

ook Op en rond de stoelen staan **rotsachtige**
asr **sculpturen**, gemaakt van gemalen maïs en
g, k cement. *"Maïs is een fundamenteel ingrediënt*
ass *dat symbool staat voor het alledaagse bestaan,*
nd, *dat door de maatschappij heen snijdt en*
ndra, *de bestaande klassenindelingen doorprikt,*
veld, *vergelijkbaar met grutten, udon of polenta,"*
veldt, *verklaart Murillo. Voedsel is een belangrijk thema*
subtropics, *binnen Murillo's werk. Zijn vroege schilderijen*
tropics, *ser*
tropical forest

bevatten vaak verwijzingen naar eten, en zijn familie kookt dikwijls Colombiaanse gerechten tijdens zijn openingen. Dit is voor Murillo een manier om na te denken over gemeenschap en cultuur, en tegelijkertijd systemen van productie en arbeid in vraag te stellen.

Tussen de plastic stoelen bevinden zich een aantal **19e-eeuwse antieke kerkbanken** uit Nederland. Sommige daarvan balanceren op één uiteinde, gestut door zware blokken van deels geoxideerd ijzer. Hun imposante aanwezigheid staat in scherp contrast met de ad hoc kwaliteit van de stoelen en moedigt ons aan na te denken over de invloed en macht van religie, die wereldwijd nog steeds overheerst en een systeem van onderwerping en controle in stand houdt.

fault plane [breukvlak], *Wanneer rotsmassa's langs elkaar heen schuiven, ontstaat een breukvlak. Dit kan het gevolg zijn van tektonische krachten die scheuren en breuken in het gesteente veroorzaken.*

Bij het binnenkomen in de eerste galerij zie je **disrupted frequencies (2013–2023)**, een panorama van zes grote, gestuele schilderijen die aan metalen stellingen zijn bevestigd. De werken zijn fel gemarkeerd in verschillende tinten blauw, als een soort donkere golf die de ruimte overspoelt. Als je ze van dichterbij bekijkt, zie je dat elk schilderij is samengesteld uit kleinere doeken die aan elkaar zijn genaaid.

Ze bevatten allerlei soorten krabbels en tags die door de verfstreken zijn uitgewist of juist benadrukt. Deze nieuwe werken vinden hun oorsprong in het langlopende samenwerkingsproject *Frequencies* (2013–heden). In dit project deelden Murillo en zijn team (leden van zijn atelier, zijn ouders en verschillende medewerkers) onbewerkte doeken uit aan meer dan 450 scholen over de hele wereld. De doeken werden aan schoolbanken bevestigd, waarna schoolkinderen er zes maanden lang op mochten tekenen, droedelen en taggen. Na deze periode werden de doeken teruggestuurd naar de kunstenaar.

Murillo ziet deze doeken als analoge opname-apparaten die symbool staan voor de overvloed aan informatie die in tijden van onrust over de hele wereld verspreid wordt. Het aanzienlijke volume stelt hem in staat een collectief bewustzijn aan te boren – een culturele en sociale frequentie – die losstaat van de anekdotische details van waar en door wie de tekeningen zijn gemaakt. Ze putten uit een traditie van abstractie, maar zijn gebaseerd op een diep begrip van de hedendaagse materiële en sociaal-politieke realiteit. Aan de basis van *Frequencies* ligt het trauma en het gevoel van ontworteling dat Murillo ervoer toen hij als adolescent migreerde tussen twee culturele uitersten. Als een jonge mangoboom uit Congolese grond werd opgegraven en opnieuw werd geplant in Sampont, in het zuiden van België, zou hij dan onverstoord verder groeien?

De tentoonstelling luidt een nieuwe fase in waarin de verzamelde doeken – en alle

ado, scrubland, chaparral, desert, desert, blanket

herinneringen die ze bevatten – worden samen-
gedrukt tot een ruwe materiaal massa, die
aan elkaar wordt genaaid en gebruikt als bron
voor nieuwe werken. Het intellectuele archief
van *Frequencies* wordt op deze wijze op een
provocerende manier verstoord.

lder field, butte, cirque, cove, crater, crevice, chas

yon, mesa, arroyo, barrow, bog, fen, bedrock, fault,

t plane, fault scarp, fold mountain, hill, hillock, isth

, kopje, loch, lough, island, archipelago, cape, atoll,

dera, peninsula, **karst [karst]**, canal, wadi, desert, h

*Karst is een bijzonder geologisch terrein dat
ontstaat wanneer oplosbaar gesteente door
regenwater wordt uitgehouwen. Over millennia
heen wordt het landschap zo gebeeldhouwd
tot een ondergronds labirint met zinkgaten,
grotten, ondergrondse rivieren en spelonken.*

Murillo is al lang gefascineerd door de duisternis
die eigen is aan de natuur, en dan vooral het
organische verval van biologische processen.
Dit uit zich in de onheilspellende **zwarte doeken**
die aan het plafond zijn opgehangen – een deel
van Murillo's lopende installatie *The Institute of
Reconciliation* (2014-heden). Murillo creëerde
deze werken door linnen doeken te verzadigen
met olieverf, fragmenten van schilderijen aan
elkaar te naaien en vuil te laten ophopen. De
oppervlakken doen denken aan verweerde
vlaggen of lijkwaden, en roepen een gevoel van
rouw, verdriet en verlies op. Murillo beschrijft
deze monolithische zwarte vlakken als
“symbolische reservoirs” die het potentieel van
betekenis in zich dragen. Ze bieden ruimte voor
reflectie, rouw en transformatie. Alle leven komt
voort uit duisternis.

am bed break break creek rapide torrent water

blanket bog, bog, moor, heath, moorland, imarsh, s
ie, steppe, grassland, pampas, savanna, savannah
ado, scrubland, **sea stack [zeestapel]**, chaparral, de

Een zeestapel is een op zichzelf staande verticale rotskolom aan de kustlijn, geïsoleerd in zee. Meestal heeft een zeestapel steile wanden die hoog boven de omringende kust uitsteken. Dit fenomeen komt vaak voor in gebieden met sterke stromingen en hoge getijden.

In *flight* (2018–2019) legt Murillo de creatieve energie van het reizen vast in een reeks tekeningen. Deze reeks is een direct resultaat van Murillo's gewoonte om te tekenen terwijl hij onderweg is. *“De tekeningen ontstaan uit mijn behoefte om het lichaam te verlossen van fysieke energie en, aan de hand van symbolen en woorden, een vertrouwde ruimte voor mezelf te creëren. De tekeningen die gemaakt zijn aan boord van het vliegtuig, in hotels of in welke overgangsruijme dan ook, hebben een vergelijkbare functie: ze voeden een ziekte, een niet aflatende arbeid,”* verklaarde Murillo in 2018.

De *flight*-tekeningen worden eerst gekrast op koperplaat en daarna op papier overgedragen. Tijdens het reizen blijft Murillo zijn spontane composities verfijnen door inkt, grafiet of krijt toe te voegen. Hij herhaalt vaak obsessief dezelfde woorden, wat zowel een gevoel van beweging als homogeniteit teweegbrengt. Af en toe dienen de tekeningen ook als partituren voor performances, waarbij de herhaling van woorden en zinnen een ritmische cadans creëert.

Murillo's fragmentarische creatieproces zorgt voor een gelaagdheid van geluiden, waarmee de performance een refrein kan componeren dat zowel harmonieus als dissonant is.

ket bog, bog, moor, heath, moorland, marsh, prairie,
ne, grassland, pampas, savanna, savannah, corrugated

bland, chaparral, desert, desert, hot desert, cold de

De dichtbewerkte tekeningen zijn gemaakt vanuit vogelperspectief en weerspiegelen zo de bijzondere compressie van tijd en ruimte die je voelt tijdens het vliegen. Ze drukken een geografische vloeibaarheid uit, geïnspireerd door Murillo's interesse in thema's als migratie en verplaatsing.

cove, crater, crevice, chasm, canyon, mesa, arro

bog, fen, bedrock, fault, fault plane, fault scarp

mountain, hill, hillock, isthmus, key, kopje, loch, lough,

nd, archipelago, cape, atoll, caldera, canal, peninsu

i, wady, rapids [stroomversnellingen], desert, sava

Stroomversnellingen zijn delen van een rivier waar het water snel en tumultueus over rotsen stroomt, wat een spectaculair schouwspel van wildwater oplevert. Dit verschijnsel doet zich voor wanneer de rivierbedding abrupt verandert, waardoor het water versnelt en kolkt.

Veel van de motieven die doorheen Murillo's tentoonstelling terugkomen, komen samen in de meeslepende filminstallatie ***meet me! Mr. Superman (2013–2015)***: vrije tijd, rituelen, verbondenheid, maar ook het gevoel van jezelf verliezen in de menigte of te drijven in het water. De film, die werd opgenomen in de straten van Murillo's geboortedorp La Paila in de vroege uren van nieuwjaarsdag, dompelt je onder in scènes van feest en gezelligheid. Feestvierders dansen, kletsen, drinken, maken grapjes en vieren de overgang van het ene jaar naar het andere.

Het beeld wisselt voortdurend van focus en beweegt zich van het hart van de menigte naar het observeren van op afstand, waardoor een diep gevoel van vervreemding doorsijpelt. Dit effect wordt verder versterkt door de op

ck creek rapide torrent waterfall cave crevice

maat gemaakte soundtrack, die sfeervolle straatgeluiden vermengt met onheilspellende harmonieën. Speciaal voor deze tentoonstelling produceerde Murillo een nieuw projectiescherm op stellingen, dat bestaat uit stukken linnen die beklad zijn met krachtige verfstreken. Het geheel schetst een onheilspellend beeld dat binnen de context van Murillo's werk toch vertrouwd aanvoelt, en ons terug in de maalstroom van het *disrupted frequencies*-panorama duwt.

mus, key, kopje, loch, lough, island, archipelago, ca
l, caldera, canal, peninsula, wadi, wady, desert, cho
l, cerrado, scrubland, grassland, prairie, steppe, po
r, moorland, heath, mountain range, mountain, cont
st, shore, gulf, inlet, sound, bay, sea, pond, puddle,
d, oxbow lake, paternoster lake, crater lake, salt me
pool, mangrove swamp, marsh, blanket bog, bog, m
th, moorland, mangrove swamp, oasis, peninsula, w
grove swamp, arroyo, graben, plateau, escarpment
st, cliff, ocean, ocean basin, ocean bed, ocean floor,
ch, trench, mantle, core, abyss, archipelago, island
ssal plain, atoll, alp, arch, block field, block mounta
k stream, blowhole, bog, brook, bush, butte, calder
al, canyon, cape, cave, cay, mesa, pampas, tundra,
y, savanna, fjord, archipelago, cape, atoll, mesa, oas
insula, mangrove swamp, arroyo, graben, plateau, e
t, horst, cliff, bay, reef, stack, sea arch, sea stack,
lera, barrow, continent, fault, fault plane, fault scar
t, dike, ocean floor, ocean basin, ocean trench, tren
tle, core, ocean, island arc, isthmus, continent, gul
ey, valley glacier, U-shaped valley, channel, canyon,
ge, river, stream, stream bed, brook, brook, creek, to
erfall, cave, crevice, chasm, cavern, nothole, sinkh

EVENEMENTEN

Look Who's Talking – Helena Kritis ^(NL)

Woe. 07.02, 19:00

Look Who's Talking – María Inés Rodríguez ^(FR)

Don. 15.02, 19:00

Look Who's Talking – Emma Enderby ^(EN)

Don. 22.02, 19:00

Performance – Echoing Spirits

Zat. 02.03, Zat 06.04, Zat. 27.04

doorlopend tussen 12:00–16:00

Lecture – Material witnesses:

Oscar Murillo's *Masses*

Anna Pigott over Oscar Murillo ^(EN)

Zat. 02.03, 16:00

Look Who's Talking – Oscar Murillo & Zoë Gray ^(EN)

Woe. 06.03, 19:00

Meer evenementen en info via:

WIELS.ORG

BEDANKT VOOR JE BEZOEK!

Met de gulle ondersteuning van:

HR One Group

Speciale dank aan: Oscar Murillo Studio

WIELS-stagiaires: Vivien Kämpf, Raphaëlle

Dogo, Mila De Rycke, Ugnė Vincerževskytė

De kunstenaar bedankt:

Marta Barina, Elisabetta Bellizio, Tim Bowditch,

Madeleine Brown, Zaira Caicedo, Juliana Caicedo

Hurtado, Maite de Orbe, Patricia Cardenas

Echavarria, Zoë Gray, Georgia Guirguis, Alberto Herrera Martinez, Reinis Lismanis, Luz Obando Vinasco, Ryan Orme, Marlene Zotti.

 [@WIELSBRUSSELS](https://www.facebook.com/@WIELSBRUSSELS)

 [@WIELS_BRUSSELS](https://www.instagram.com/@WIELS_BRUSSELS)

 [@WIELS_BRUSSELS](https://www.twitter.com/@WIELS_BRUSSELS)

Oscar Murillo, disrupted frequencies (detail), 2013–2023 © Oscar Murillo.
Photo: Tim Bowditch & Reinis Lismanis

